

„EDINOST“

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za poln leta „3.—“ 4.50
za četrt leta „1.50“ 2.25
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne osira.

EDINOST

Oglas in ostanila se računa po vrstici v petih; za naslove s debelo črko se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računa po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravištvo Piazza Caserma št. 2. Odpriete reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je moč.

Dajte nam, kar nam gre!

II.

Nam tržaškimi Slovencem godi se krivica v trojnem pogledu: v uradih (državnih in avtonomnih), v šoli in na gospodarskem polju.

Spregovoriti nam je najprvo o državnih uradih.

Večina teh uradov postopajo glede na jezikovno uprašanje še vedno tako, kakor so postopali pred 40 leti, tako da mora človek — hočeš ali ne — misliti, da so ta oblastva prespala dobo, ko je Avstrija postala konstitucionalna država, ter da se jim niti ne sanja o temeljnih zakonih naše ustave. Tu je vse laško od konca do kraja; tu veljajo še vedno ista načela, koja propovedujejo naši italijanski listi dan na dan: da je vsem tržaškimi uradom brez izjeme uradni jezik italijanski. Nemškemu jeziku ti listi privoščajo še kak skromen kotiček, a tudi to ne iz naklonjenosti ali celó pravicoljublja, ampak ker jim zgolj oportunitizem velevala tako — oportunitizem, ki je izražen v pregovoru, da roka roko umiva. Nemški listi so vedno pri rokah, ko treba Slovanom polena metati pod noge, to je: naganjati primorsko vodo na italijanski mlin.

Z ozirom na to istino bili bi naši Italijani zares bedaki, da ne bi se malo potuhnil, češ: „Pustimo jih kratkovidne, da pobirajo kostanj iz žrjavice za — irredentizem. Ko dovrše to imenitno delo, jim že pokažemo svoje roge!“ Italijanska gospoda nočejo naravnost izzivati nemškega življa, da ne bi se ta življel morda vzdramil ter se zavel žalostne uloge, koje igra kot težak državi sovražnih Italijanofilov. A če so nemški napeteži v svojem neugasnem sovraštvu do Slovanov kratkovidni, nečoljalni in nepravicoljubni, pa vladni organi ne bi smeli biti, kajti tem organom nikakor niso pristojna načela, koja se dajo izvajati iz pregovora „Roka roko umije“, ampak državnim uradom mora vel-

jati jedino ono načelo, ki je izraženo v obstoječih zakonih: da smo vsi narodi jednaki pred postavo.

Resnici na ljubo nam je sicer pripoznati, da se je v poslednjem času pri nekaterih uradih — osobito finančnih — obrnilo nekoliko na bolje, a to je le skromen neznaten začetek, in smo še jako daleč od tega, kar smemo in moramo zahtevati.

Najbolj pa nas boli, da se pri deželni sodišči ne zmaknemo z mesta do narodne jezikopravnosti, osobito na polju kazenske pravde. Tu je stvar veliko resnejša, nego kje drugod, in veliko resnejša, nego pri civilni pravdi. Dočim se pri poslednji bije boj za gmotne koristi, za imetje, velja pri kazenski pravdi boj za najdražji zaklad vsakega človeka: za njega čast, za njega poštenje — torej za možnost, da se i nadalje more svobodno gibati v človeški družbi — a šestokrat tudi za življenje. Posledice razsodbe v kazenski pravdi so vsikdar usodepolne za obtoženca; tem nujnejša potreba je, da obtoženec razume tožitelja — državnega pravdnika.

Postave zahtevajo — in kam bi prišli, da ni tako? — da se kaznuje vsak prestop, vsako zločinstvo; postava zahteva zadoščenja od vsakega, ki se je pregrešil na škodo svojega bližnjega zoper zakone morale in javnega reda, ter je motil se svojim činom prepotrebno harmonijo v sestavi človeške družbe glede na varnost časti, imetja, življenja in socialnih ustanov. Ali kakor postava zahteva po vsej pravici zadoščenja, tako ima dotični, ki je obdolžen, nedotakljivo pravico zahtevati, da se mu dovoli vsa mogoča sredstva v svojo obrambo, ako je morebiti nedolžen.

A kakó naj se brani, ako ne razume ónega, ki ga toži, ako se vsa pravda vrši v jeziku, njemu neumljivem; ako tudi óni, ki bi se svojimi izjavami mogli dokazati nekrivdo obtoženčevu, ne umo tega jezika,

in ako slednjič celo njega zagovornik mora žnjim občeovati — pótém tolmača.

Potreba je torej nujna, da se uvede pri našem deželnem sodišči v kazenski pravdi popolna jezikovna ravnopravnost, kajti tega ne zahtevajo samo obstoječi zakoni, ampak to zahteva tudi humaniteta, človekoljubje. Vemo pa, da preosnova ni toliko lahko z ozirom na sedanjo sestavo porotnih sodišč.

Kajti, ako začno državni pravdniki pledirati slovenski — in ta želja nam je danes v prvi vrsti na srcu in jeziku — najdemo izvestno zopet v zágato: kakor je krivično, ako obtoženec ne ume tožnika, isto tako je neumestno in utegne postati usodepolno, ako sodniki ne umo ni tožnika ni obtoženca. A naši porotniki skoro brez izjeme ne umo slovenskega jezika!!!

Pri sestavi porotniške listine mora se torej nastaviti sekira, da iztrebimo zlo; to je: nastopiti óno pot, na kojoj je namignil državni poslanec Gregorčič: razdeliti treba naše porotno sodišče po narodnosti. Ako se to zgodi, odpadejo za državno pravdníštvo vsi obziri, koji delajo sedaj napotje izvedbi jezikovne jednakopravnosti in po takem jedino primer-nemu, ker zanesljivemu pravosodju.

V tem zmislu naj nadaljujejo gospodje državni poslanci svoje napore, vzlic nepovoljnemu odgovoru, ki ga je dobil poslanec Gregorčič od gosp. pravosodnega ministra na zahtevo po razdelitvi porotnih sodišč po narodnosti. (Konec pride).

Politični pregled.

Notranje dežele.

Deželni zbori — razum bukovinskega — so se sešli predučerajšnjem. V tržaškem deželnem zboru omenjal je v svojem nagovoru deželni glavar dr. Pittneri mej drugim „kulturo, podedovano po pradedih“, koje nedotakljivost treba

braniti, ter zabraniti, da §. 19 državnih osnovnih zakonov ne izgubi svoje veljave. To je jako lepo, da gospod deželni glavar v tako važnem trenutku povdarja glasoviti član 19; toda še lepše bi bilo, da je opozoril gospodo v deželnem zboru, da stoje Slovenci tudi pod okriljem tega zakona. Kdor se izrečno postavlja v varstvo zakona, temu samemu je dolžnost v prvi vrsti, da vrši isti zakon nasproti drugim. — V imenu vlade došel je k otvorenju deželnega zbora namestniški svetovalec baron Conrad, ki je v svojem nagovoru zagotovil, da je vlada pripravljena pri vsaki priliki podpirati delo za moralni in materijalni razvoj dežele.

V deželni zbor tirolski italijanski poslanci niso došli. Cesarski namestnik je rekel, da je dolžnost vlade in deželnega zastopa, skrbeti za to, da vsled izostanka italijanskih poslancev ne trpe koristi italijanskega dela dežele.

Gledé deželnega zbora Českega priznava celó „N. Fr. Presse“ da je sedanjemu zasedanju namen, pokopati spravo. „Tega prepričanja so tako Mladočehi, kakor tudi Staročehi in fevdalno plemstvo; le glede načina, kakov bodi pokop, so menenja različna. Dočim bi Mladočehi hoteli, da se sprava pokoplje v javni seji, hoteli bi drugi dve stranki, da se jo pokoplje na skrivnem in v temoti kake komisije.“ List ta opaža, da je Grégr zmagal na vsej fronti.

„Hlas Naroda“ pravi, da nam izvestno pokaže že bližnja bodočnost, da so prenehala nesporazumljenja mej obema češkima strankama, ter da se združita proti skupnemu nasprotniku, ako je le prava volja na obeh straneh.

Dne 3. t. m. vršila se je v Gradcu dopolnilna volitev za državni zbor, ker je poslanec Derschatta odložil svoj mandat. Izvoljen je kandidat volilnega odbora, inženir Hugo Skala. Odvično bi bilo naglašati, da je Skala zagrizen Nemec; čemu bi pa bil Gradec „die deutscheste Stadt“.

nosti“ ne pustim; drži me le minister Pino, ki me dobro pozna, ker sem ga nek-daj slovenski učil. Povedal bi še marsikaj, a bolje, da molčim, pregrdo je.

Danes so uže v drugi naši politiki, poslali v tiskarnico članek, kako veselje je mej Slovani, ker je Milan proklican kraljem, a ti politiki nemajo toliko razuma da bi umeli, da je to zagvozda, katero so naši sovražniki zabili v slovanske zloge nesrečno drevo. Nemec lahko triumfira, a Slovan se mora jokati in — molčati. Bog! V Trstu 9. marca 1892. — Fr. Cegnar s. r.* Cegnarjevim ožjim prijateljem so bili vsi ti odnošaji le preveč znani, ter so vedeli kako to moža boli, ki toliko dela, a nema od nobene strani najmanjšega priznanja. Zato so se odločili njegovi tržaški prijatelji prirediti mu slavnosten večer na njega godovni dan 3. dec. 1883. l. ter izdali ta-le poziv: „Slovenski pesnik pisatelj in politik gosp. Fr. Cegnar praznuje v 3. dan dec. t. l. svoj godovni dan. Minolo je 30 let, odkar je on zastavil svoje krepko pero v probujenje in vzgojo slovanskega življa na Primorskem.

Njega prijatelji in čestilci so osnovali odbor, ki mu rečeni dan 3. dec. t. l. ob 8 uri zvečer v čitalnici priredi slavnostni

PODLISTEK.

Fran Cegnar.

(Konec).

Oglejmo si nekoliko še Cegnarjevo politiško delovanje. Njemu je bila politika pol živetja. Svoje delo na političkem polju pričel je v Ljubljani, a sklenil v Trstu. To njegovo delo in pa slovansko mišljenje škodovalo mu je mnogo pri njegovih predstojnikih, a Slovenci mu moramo upravitelji hvaležni biti, da se ni strašil niti preziranja niti pretenja. L. 1866. uredoval je „Hlaskega Primorjana“, toda list kmalu zaspi, ker je imel premalo gmotne podpore. Cegnar pa prez lista ni mogel živeti, kajti govori po čitalnicah mu neso zadoščevali, hotel je trajno uplivati. Pokojni Ivan Dolinar ustanovil je list „Edinost“ 1876, ki je izhajal po dvakrat na mesec. Od leta 1880 postane list „Edinost“ tednik in 20. junija 1882 leta dalje izhaja po dvakrat na teden. Pomnoženje lista pak bi nikakor ne bilo možno, ko ne bi bili narodnjaki kupili Hvalove tiskarne. Cegnar je delal pri „Edinosti“ še po Dolenčevi smrti, da celó ko je meseca oktobra 1887 l. obolel, so mu na dom nosili ko-

rekture; od 1889. leta, ko je šel v pokoj, ni mogel več sodelovati, a list je čital še zadnjo saboto pred svojo smrtjo. Uredniki slovenskih listov si sami lahko mislijo, da to ni malo delo; poleg svoje službe opravljati še uredniški posel. Za časa Dolinarjevega odgovornega uredništva se ni natisnil noben članek brez Cegnarjevega znanja. To se listu tudi pozna, in vsaka vrsta priča o Cegnarjevem vplivu. Popravljaj in prenašal je uvodne članke, podlistke, politiški razgled pa je sam pisal. Ko je prišla „Edinost“ v Dolenčeve roke, se je Cegnarjev vpliv na list nekoliko zmanjšal, a delo le malo. Ko se je „Edinost“ prepirala z nekim slovenskim listom, mislili so gospodje pri dotičnem uredništvu, da se vse to godi pod vplivom Cegnarjevim. Zato so ga nekako pikali, ter delali pokojniku krivice. To je bilo moža zelo užalostilo, tako, da se je bil odločil, popolnoma popustiti časnikarstvo. Poleg tega mu je pretil Pretis, tržaški namestnik, da ga prestavi, ako ne neha pisati za „Edinost“. Pretis bi bil Cegnarja gotovo premestil, da se ni potegnil zanj njega hvaležni učence, minister Pino. Da je temu tako, naj postavim le sem Cegnarjevo pismo, ki je je pisal nekemu slovenskemu

Vnanje države.

Bolgarski emigrant Stančev pravi v nekem pismu do nekega ruskega lista, da Stambulov ne vlada Bolgarsko, ampak Avstrija po princu Coburgu in gosp. Burianu. Najhujši sovražnik bolgarske nezavisnosti je Stambulov. V letu 1886, po padcu Battenberžana, uprašal je Stančev Stambulova, je-li res, da hoče izročiti Bolgarsko v naročje Avstrije. Stambulov je odgovoril na to: „Jaz si hočem ohraniti moč z vsemi sredstvi, dokler ne nastane spor med Rusijo in Avstrijo. Potem pa izročim moč onemu, ki prvi pride na bolgarska tla.“

Danes je obletnica proglašenja Srbije kraljestvom.

Rusija je dobila novega ministra za komunikacije v osebi g. Witteja. Glavna naloga novemu ministru je, odstraniti nedostatkost pri ruskih železnica.

V poslanski zbornici francoski predstnik dne 3. t. m. predsednik ministerstva Loubet izjavo, da bo kabinet branil republičanske postavbe ter se držal konkordatnih postav. Duhovščina naj se ne meša v strankarske boje. Ako ne bi zadoščevale konkordatne postavbe, zahtevala bi vlada druga sredstva. Izjava zahteva zloženost med republičani. — Posl. Rivet je zahteval pojasnila o cerkveni politiki kabineta. Loubet je odgovoril, da vsprejme odgovornost verske politike prejšnjega ministerstva zagotavlja, da vlada ne veže nikake pogodbe in nikak dogovor z vaticanom. Zbornica je na to vaprojeala z ogromno večino dnevi red, odobravajoč izjavo vladine. Proti je glasovala samo skrajna levica, privrženci prejšnjega ministra Constansa so glasovali za vlado.

Dne 2. marca praznoval je sv. Očee svoj rojstni dan in obletnico kronanja svojega. Dne 1. marca čestitali so mu kardinali, koje je papež vaprojel v svečani avdijenci. Na čestitke svetega kolegija odgovoril je papež, spominjajoč se papeža Inocencija III., da kakor je Inocencij težil po neodvisnosti cerkve, tako se trudi tudi on že 14 let v ta namen. Nimamo sicer vzrokov — rekel je papež — želeli, da se povrnejo časi robote civilizacije izza dobe Inocencija III. in zgrešene ustanove srednjega veka, toda trdna vera tega veka, ki je bila ukoreninjena v vesti narodov, je pospeševala ozdravljenje narodov. Zaupajoč nepremagljivi moči Cerkve nadaljeval boje mirno to svojo pot v trdnem sklepu, posvetiti tej težki nalogi zadnje dni svojega življenja, kolikor mu jih še podeli Bog.

Zgovornost nemškega cesarja Viljema utegne imeti resne posledice za razne liste, ki so bili toli drzni, da so grajali

večer, ter mu pokloni njega na platno alikano doprano podobo v naravni velikosti v spomim njega javnega delovanja.

Sliko je prav izvrstno izdelal Evgen Kaus.

Vsi gospodje, ki žele vdeležiti se slavnosti, naj blagovole podpisati se.

V Tratu 21. novembra 1883. l., odbor: Mat. Pollich, V. Dolenc, Gr. Jereb, A. Vaupotič, G. Vučkovič.

Pokojni V. Dolenc je razložil o tej priliki v kratkih, a točnih potezah slavljenčeve zasluge na pesniškem in političkem polji, oznanjajoč mu, da mu prijatelji poklone v mali spomin na steni visečo oljnato podobo. Slavljenec, vidno ginjen, zahvali se v prekrasnem govoru, ki ostane vedno v spominu vsem njegovim navzočim čestilcem. Govor se je vrstil za govorom, osobito so se odlikovali hrvatski njega prijatelji. — Lehko rečem, da je bil to jeden najlepših večerov, kar jih pomnimo. Sam pokojnik se ga je še spomnil malo dni pred svojo smrtjo, govoreč z mano o pokojnem Dolencu in Žvabu. — Mi pak, čestiti čitatelji, najbolje proslavimo njega zasluge, ako se ravnamo po njega naukih, ki so v njegovih spisih!

Gr. Jereb.

Viljemovo postopanje nepristojno, vladarju ustavne, konstitucijske države. Kakor se čuje namreč, tožile bodo nemške oblasti vse te časnike radi razžaljenja njegovega Veličanstva.

V Atenah so se ponavljali izgrede. Zaprli so tudi nekoliko častnikov.

DOPISI.

Od Malenedelje na Spodnjem Štirakem dne 1. marca 1892. [Izv. dopis.] Kakor povsod, tako je tudi nas nadlegovala bolezen hripa ali influenza. Razširila se je močno in skorej ni hiše, kjer bi ne bili bolniki za influenco. Vse to boleznijih je že več pomrlo, posebno pa taki, kojim so se vnela pluća. Tudi nagle smrti jih je preminulo mnogo. Tepejo pa nas še druge nadloge. Nekaterim posestnikom poginili so preišči do zadnjega repa. — Nekaj dni v januarju smo imeli hud mrz in vse kaže, da je gorica ozebla. Bati se je torej, da zopet nič ne pridelamo. Posebno nas vznemirja nesrečna pogodba z Italijo, ker se bojimo, da še to malo izgubi ceno, kar pridelamo. Druga nesreča je trtna uš, katero so zasledili preteklo leto v ljutomerskih gorah. Naši posestniki zasajajo velike prostore z modro Izabelo, katera se kaže že 20 let sem leto za letom rodovitna in malo občutljiva pri elementarnih neizodah, tudi trtna uš se je do sedaj še ni lotila. „Izabela“ je zdrava pijača ter je postala priljubljeno namizno vino; zlasti stara je okrepčevalna pijača za bolnike.

Ta trta prišla je k nam iz Klosterneuburga, a ljudje jo niso marali radi zopernega okusa. Ne vem pa: smo se-li mi privadili, ali trs našemu obnebu, da je sedaj okusna in čistana pijača. Izabela se dobro plačuje, kar je za nas velika dobrota, ker druge trte nekaj let sem več ne rodé. — Kdor ima količjak primerne prostora, naj ne zamudi „Izabele“ saditi.

Cena vinu je precej visoka, jabolčnik se prodaja kakor še nikdar poprej, od 40—60 gld. za štrtin; tudi živina je draga. Zrnje ima lepo ceno, ker je lansko leto bila pri nas slaba letina; sosebno rž se je tako slabo obnesla, da jo nekateri kmetovalci po murskem polju niso imeli niti za seme in še to kar je priraslo, bil je sam drač.

Minil je veseli predpustni čas, čas v katerem se marsikaj veselega in prijetnega pa tudi pohujšljivega in škodljivega vidi in sliši.

Dne 10. januarja je imelo naše bralno društvo svoj redni občni zbor in volitev novega odbora. Kakor je že g. dopisnik v „Slov. Gospodarji“ omenjal, je zopet izvoljen stari odbor; le mesto g. učitelja Koserja, kateri nas zapusti v kratkem, je izvoljen č. g. Ferdinand Šotarič, novi naš župnik. Po volitvi bila je gledališna predstava „Kje je meja“ in so sodelovali narodni pevci in igralci. Naše društvo je na dobrih nogah, ter je naročeno skoraj na vse slovenske časnike. Brežki.

Različne vesti.

Imenovanje. Gospod c. kr. namestnik kot predsednik finančnemu ravnateljstvu imenoval je računskega asistenta, gospoda Ludovika Furlanija računskim oficijalom. Veseleči se tudi mi tega imenovanja, čestitamo od srca novemu gospodu oficijalu.

Potrata. Mestna delegacija, je odločila svoto 100 forintov za nakup sto ustopnic k plesu, ki ga je nedavno napravila „Lega Nazionale“. Občina, ki denar tako zameče, pri tem pa toži, da ima premajhne dohodke, ni pač vredna, da se merodajni krogi nanjo ozirajo.

Točarina. V tukajšnjem listu „Il Mattino“ se je razvnela živahna obravnava o „dacu“ na „špino“ ali „točarini“. Ne-

kateri delavci namreč tirjajo, da se dose-danji krivični davek na špino odpravi ter se nadomesti z večjo doklado na državno užitnino. Sedaj na pr. plača vino uvoženo v tržaško mesto, 3 kr. državne užitnine in 4 kr. občinske doklade, vkupe 7 kr. Ako se to vino toči na drobno v krčmi, plača poleg državne užitnine 3 kr. še četrti del cene, po kateri se vino toči; torej ako se vino toči po 40 kr., 10 in 3 kr. je 13 kr. Delavci zahtevajo, da se rajši doklada poviša na 10 kr. a čemur bi magistrat ni-česar ne zgubil, temveč še pridobil, kajti tej dokladi bi bilo podvrženo tudi vse vino za zasebnike, ki plača sedaj samo 7 kr. Nam se pa vidi, da bi enaka občinska doklada bila pregorostasna, kajti presegala bi 200% državne užitnine, kar niti postavno ni dovoljeno in znašala celo 250% na užit-ninski davek. Ako že magistrat pri svojih strašanskih troških le noče drugači, naj bi se mu dovolila največja doklada 200%, na zunanja vina in 150% na okoličanska vina v obsežju užitninske meje, koja dok-lada bi bila itak previsoka za kmeto-valce v obsežju užitninske črte ter v prav nikaki razmeri z ugodnostmi, koje uživajo v primeri s pravimi meščani.

Mestna uprava bi pa bila vsakakor na boljšem, kajti odkrižala bi se onih 60—80 uradnikov, koje ima sedaj v službi za pobiranje točarine, koja bi odpadla ter bi povišano občinsko doklado pobirali finančni organi brezplačno. Vsakakor bi bilo občini in konsumentom na korist, da se točarina odpravi, kajti enacega davka nima nobeno mesto v Avatriji razun Trsta. Čemu tedaj puščati magistratnim Lahoncem to predpravo sedaj, ko se jim je odvzela zadnja, namreč prosta luka? Čas je, da se gospodi na magistratu nekoliko pristriže prešopirno perje. Brezpotrebni uradniki naj bi se odpravili in uprava zboljšala, le tedaj je upati za tepeno občino boljših časov.

Pred okrožnim sodiščem v Rovinju vr-šila se je pustni torek obravnava proti šestem kmetom radi zločinstva javnega nasilja. Obtožba jim je očitala, da se grozili nevarnim žuganjem ljudem javne službe, to je članom volilne komisije, ho-tebi jih prisiliti, da kmetom dovoles gla-sovati.

Stvar je bila taka-le: Dne 20. avgusta 1891. bile so občinske volitve v Kanfa-naru in sicer za II. razred. Volilna komi-sija bila je seveda v rokah Italijanov. Ta komisija, videča, da italijanska stranka drugače ne more zmagati, sklenila je po-služiti se skrajnega sredstva. Tako je od-bila mnogo volicev, češ, da so došli pre-pozno, to je: ob 9½ uri zjutraj. To je seveda razburilo volilce naše stranke ter so na glasen način protestovali proti postopanju volilne komisije. Posledica vsemu temu pa je bila — obtožba radi zločinstva javnega nasilstva. Sodišče je spoznalo zatočence nekrivimi, razun jednega, ki je ujel 6 tednov. A tudi glede na tega poslednjega treba naglašati, da je tržaško namestništvo zavrglo omenjeno vo-litev, in s tem pripoznalo, da je vo-lilna komisija postopala ne-pravilno, ter da so bili opravičeni pro-testi naše stranke. Kdo je torej kriv, da se je obsojeni kmet morda prenalgil v opravičeni razburjenosti? Kdo drugi, nego naši nasprotniki, ki nočejo poznati ni postav ni predpisov, ko jim gre za to, da obdrže oblast v svojih rokah.

Steklena palača. Ni še mnogo let preteklo, odkar so se v mestnej zakladnici našle velike sleparije. Občinski uradniki Eberle, Migliorini & Co., ki so je provzro-čili, izročeni so bili sodnji ter po svojih zaslugah kaznovani. Tedaj se je osobje na magistratu pomnožilo ter bojda uvedlo tudi boljše nadzorstvo. In res nedavno smo brali v tukajšnjem „Mattinu“, da so pregledovalci vse knjige in zaklad pregle-dali ter našli v popolnem redu, a par tednov pozneje smo iz ravno istega lista zvedeli, da v takozvani „stekleni palači“, kakor jo Lahoni bahato nazivajo, ni vse

v polnem redu ter da sta dva tička znala prekaniti oko pregledovalcev ter sta zopet odnesla iz občinskega zaklada lepo svoto denarja. Govori se v tisočkah. Tička sta neki pobrala kopita v blaženo deželo. Ako je to res, mestna palača pač ne zasluži svojega pridevka „steklena“, pač pa „le-sena“ palača. Ubogi davkoplačevalci! —

Letošnja Sokolova maskerada nad-krilila je svoji prednici tako glede števila in elegancie došlih mask, kakor tudi okra-šenja prostorov. Že vhod in stopnice k re-dutni dvorani bile so okrašene zelenjem in rastlinami, dvorana sama pa še v obilnejši meri. Zanimanje za to maskerado, rado-vednost in želja pospeševati socijalno živ-ljenje med nami, privabila so toliko izbra-nega občinstva, da so bili lepi redutni prostori skoro preteeni. Zastopniki raznih krajev in raznih ljudstev imeli so ta večer svoj rendez-vous v redutni dvorani.

Tako smo videli, da sta celo Švedska in bratski ruski narod izbrala krasotici, ki naj posetiti priljubljenega „Sokola“ na oddaljenemu jugu. Kranjsko so zastopali „Gorenjka“, „gorenjak fant“ in „gorenjak mož“. Okoličanke so vedele, da le pod pe-roti „Sokola“ so varne pred sovražnim na-valom, za to pa so prišle tudi one v našo družbo ter seboj pripeljale srečne okoli-čanske „partnerje“, katere je nadzoroval ponosni okoličan se svojim impozantnim „frkindežem“. Med različnimi deželani sukala se je prekrasna skupina, predstavl-jajočo slovensko trobojnico in še celo srednji vek nas je spominjal na boje, ka-tere so imeli kristjani s Turki v križar-skih vojskah. Dasi se ni bilo bati krvave vojne, vendar je tudi družba „rudečega križa“ doposlala svojo zastopnico. A ne le dežele in narodi, tudi narava nam je ta večer pričala, kako se za nas zanima, ker temna „Noč“ in svetla „Danica“ bili sti v našem krogu. „Za „Sokola“ je vse nav-dušeno“, slišimo tolikokrat in baš ta večer smo videli, da tudi naše slovenske Vile ne zapuste svojih za narod borečih se ju-nakov, saj so lečile bojovníkom ta večer skeleče rane; najpožrtvovalnejša med njimi bila je „Povodna Vila“. V dokaz, da go-vori naših državnih poslancev niso brez-vapešni, doposlala nam je slavna poštna direkcija pravo pravcato srčeno „Sloven-sko Pošto.“

Mimo teh je bilo seveda obilo ele-gantnih „dominov“, „clovnov“ ter različnih fantastičnih mask, katerih vseh popisati absolutno ni mogoče, kajti priznati nam je, da smo bili v očigled tolikim krasoticam kar očarani in se ni smeti čuditi, da smo v občem rajskem veselji čisto zabili skr-beti za točne zabeležke, kakor bi se spo-dobilo točnim časnikarim poročevalcem. Vender nam je zabeleženo v spominu, da je krasna skupina Sokolovih Clownov iz-borno kratkočasila vse občinstvo se fino osnovanimi in točno izvedenimi komičnimi prizori ter vratolomnimi telovadskimi pro-dukcijami, ter da je bil o polnoči spreved mask se Sokolaši na delu.

Z jedno besedo: bilo je krasno — to nam izvestno potrdi vsakdo, ki je bil navzoč. Letošnja maskerada znači vsakako velik napredek v življenju tega društva in po vsej pravici kličemo danes „Trž. So-kolu“: Dokler vidiš, kako je vse navdu-šeno za-te, ne vstraši se trdega boja, ne vstraši se težke naloge, ampak deluj vztrajno i nadalje, bori se nevstrašeno za svoto idejo Slovanstva, ker zmaga mora biti tvoja; saj vidiš, da nisi osamljen, ampak da je za teboj — narod.

Družbi sv. Cirila in Metoda so daro-vali mesto trošiti za metanje „konfetov“: J. M. 5 gld., J. M. 5 gld. in O. R. 5 gld. Na Sokolovi Maskaradi sti nabrali 2 maski 12 gld. 25 kr.

Rojansko posojilno in konsumno dru-štvo ima jutri ob 11. uri predp. svoj drugi redni občni zbor. Na dnovnem redu je več zanimljivih točk, med katerimi tudi ukre-panje, kako ravnati z razpoložno blagaj-niško gotovino v prihodnjem letu. Društvo to je za okolico tržaško in za našo na-

rodno stvar velike važnosti in pomena. Kolikor je nam znano, napreduje isto dobro ter mu narašča število udov dan na dan. Naj bi se torej pri tem obnem zboru kaj stvarnega določilo, da se delokrog društva razširi tudi na trgovino drugega konsumnega blaga, za kar je društvo prav za prav ustanovljeno. Domača slovenska prodajalnica jestvin in tudi drugega blaga bi tu izvestno prav dobro delovala in brez dvojbe donasala lepih dobičkov društvenikom, ako za njo skrbi dober odbor. Udom je le priporočati, da si izberejo odbor razumnih in poštvovalnih mož, ki bodo društvo i na dalje vodili oprezno in modro, kakor do sedaj. Za uspešen napredek, osnutje in obstoj tega društva se imajo udje največ zahvaliti odličnemu rodoljubu, gospodu Justu Piščancu, pod čigar vodstvom bode društvo brezuvetno dobro napredovalo v korist udom in v prosep narodne stvari v Trstu in okolici.

Redni občni zbor „Tržaškega podp. in bralnega društva“ bode jutri, dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih. Opozorjamo vse družabnike, da je jutranji zbor odvisen od števila udeležencev, kajti mora jih priti vsaj ena tretjina (110) članov.

Vabilo k rednemu obnemu zboru „Gospodarskega društva v Škedenji“ za l. 1891, kateri se bode obdrževal dne 20. t. m. ob 11 uri predpoludne v prostorih omenjenega društva s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika za l. 1891. 3. Poročilo denarničarja. 4. Razni predlogi. Odbor.

Vreme. Čim toplejše in milejše je bilo vreme zadnje dni pusta, ko je pustilo tržaškim norcem, da so po svoje rogovillili, tem strožje in hujše je sedaj. Uprav ko se je v sredo popoldne gospoda napravljala, da napravi svoj popustni korzo pri sv. Andreju ter so že pri sv. Ivanu jeli pripravljati, da pokopljejo osivelega grešnika, očeta Kurenta, jelo se je nebo sivet in kmalu je začelo naletati raz nebo. Sneg je padal vso noč in četrtek ves dan in noč, tako, da je na debelo pokrtil mesto in okolu stoječe hribovje. Pri tem pa je pritnil hud mrz in burja je ustavila vlakove na Krasu, da niso mogli v Trst. To je letos prvi sneg, ki pa ne bode brez dobrih posledic za polja in tudi ne brez slabih za one, ki so zastavili svojo zimsko sukno upajoč, da pride pomlad!

Drobnosti. Nek nečlovešk sin je svoji materi telebnil lonec vrele vode v obraz; odvedli so ga v tamnico. 57letni Grilanc A. se ga je preveč navlekel ter padel raz neki zid v Skorklji ter se znatno poškodoval; prenesli so ga v bolnico. Neznani tatovi so pridri v neko stanovanje v ulici Majolica ter odnesli zlatnine v vrednosti 40 for. in 43 for. v denarju. Nek 13letni deček je take nesrečno padel iz tretjega nadstropja na dvorišče, da si je prebil čepinjo; prenesli so ga v bolnico. — Nek uzmovič je odnesel v ulici Madonna žimnico vredno 14 for. — Necega pijanca so odvedli v luknjo ležat, kajti postljati si je hotel na vse pretege na javni ulici. — 28letnega Petra F. so strazarji odpeljali v luknjo, ker je v neke krčmi nabijal necega F. R. — Odpeljali so tudi več nesrečnic iz starega mesta, ker so razgrajale na javnih krajih.

Mesec marc. Znani Matevž de la Drôme prorokuje — iz groba: Od 1—5 dne veter, lepo in suho. Od 5—13. dež in vihar. Od 13—21. spremenljivo vreme, od 21—28. veter in viharji, od 28—4. aprila lepo vreme, mrzlo zjutraj in zvečer.

Tovarna za usnje, Friderika de Sep-pija pogorela je v noči mej 4. in 5. t. m. Zavarovana je bila za 140.000 gld. pri banki „Slaviji“. Koliko je škode, še ni dognano. Pohvaliti nam je gasilno društvo, ki je delovalo to pot zares poštvovalno, kajti gašenje bilo je zelo težavno zbog hude burje in zmrzline.

„Ljubljanski Zvon“ št. 3, prinaša naslednje vsebino: 1. A. Aškerc: Kršna. Indska legenda. 2. Rastislav: Strunár. 3.

y.: Kovač. 4. S. P.: Stari naslanjač. Bajka. 5. Viljem Rohman: Fizijološki pomen vode za rastlinstvo. 6. Janko Kerenik: Kolesarjeve snubitev. Humoreska. 7. y.: Studenec bistri. teči. 8. Dr. Simon Šubic: Kriva vera o usodnih dneh. 9. Gr. Novak: Pri trpinovem pogrebu. 10. A. Funtek: Senanus. 11. Alastor: Dunajske pesmi. 12. Ivan Steklasa: Padec Krupé l. 1565. 13. M. Cilenšek: Narodne stvari. 14. A. Štritof: Pokončna pisava. 15. † Fran Cegnar. 16. J. L.: Česka književnost. 17. Listek.

„Vrtec“ časopis s podobami za slovensko mladino ima v 3. številki nastopno vsebino: Dedova želja. Spomenik, povest. Iz naše vasice. Učenec Stanko. Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Sestrino svarilo. Iz spominov na babico. Izanske pripovedke. Prismukneni Čigulin. Ledene cvetice. Listje in cvetje.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Iz spodnjih Brd, dne 28. februarja.
Prosim slavno uredništvo „Edinosti“, da mi dovoli nekoliko prostora, da razmotrim uprašanje, kake so želje razumnih Bricev? V kakem položaju se nahajamo in kako moramo delovati, da dosežemo boljše prihodnost?

Narodna društva snujejo se semtertje. Tudi v Brdah jih imamo, pa vender ne vidimo nikjer posebnega napredka. In zakaj ne? Odgovor je lehak: denarja nam primanjkuje. Narodna društva so res potrebna in potrebno je, da se združujemo in da delujemo za narod. Ali misliti moramo tudi na svoje gospodarske koristi. Za to bi jaz priporočal v prvi vrsti, da si osnujemo „Vinogradsko in sadjarsko društvo“. Temu društvu bi bil namen boljše stanje v gmotnem obziru, potem nam bi bilo še le mogoče delovati na narodnem polju in žrtvovati. Zboljšati moramo naše sadjarstvo in vinarstvo. Dragi Brice, skrajni čas bi bil, da se združimo, posebno pa sedaj, ko nam preti tudi v naši goriški deželici ona morilka, ki jej pravimo „trtna uš“. Ne odlagajmo, dokler je še čas, ker le združenimi močmi se da doseči, kar posamičnikom ni mogoče. Pripravimo se na boj z vsami potrebnimi sredstvi! Kajti gotovo je, da se omenjena morilka priklati k nam prej ali slej.

Pomislite, dragi vinogradnik, kaj potem početi, ako se nam priklati oni strašanski gost „trtna uš“, ako nas zaloti neprilavljeno. Gotovo nas premaga in hočeš ali nočeš misliti bomo morali — to je strašno — na selitev. Ali kam?

Imenovanemu društvu bi bil namen preskrbljati primerne vrste trt in mimo tega pospeševati tudi sadjarstvo. Škodo, kojo nam prouzroči trtna uš, mogli bi nekoliko nadomestiti z sadjerejo.

Visokorodnemu gospodu grofu Baguerju z Dobrovega se zahvaljujemo najtopleje na poslanih nam lističih, v kojih nam vseplja prave pojme o sadjarstvu po navodilu sadjorejskega kongresa ob času goriške razstave.

Listič se tako glasi:
„Gospod predsednik pomologičnega (sadjerejskega) kongresa nam je nedavno rekel: „Goriško bi moralo biti založnica sadja za celo Avstrijo“. — Jaz pa menim, da bi Brda bila lahko založnica — celó Evrope, — ako bi Brice hoteli. — Ali k temu je najpred potrebno, da si Brda pridobijo ime sadjorejske dežele. — K temu namenu je treba veliko sadnega drevja, zlasti hrušek, umno saditi in pravilno odgojevati; pa ne v sredi vinogradov, ampak v zató napravljenih sadnih vrtilih, na takih zemljiščih, katera do sedaj malo ali nič niso donasala. Ali bi ne mogli slehern 10 drevesc na leto saditi? — Ako le 300 umnih kmetovalcev 10 drevesc na leto vsadi, imamo v ednem letu 3000 in v desetih letih 30.000 vsajenih drevesc, katera bi obilen dobiček obetala in Brda bi vedno bolj slula kot sadjerejska dežela. — Če pa rečem, saditi veliko hruškinih

dreves, ne menim raznih vrst, ampak malo in od teh le štiri vrste za eksport (izvažanje) sposobne. — Tirolska dežela sluje in dobiva milijone na leto le za eno vrsto jabolok, imenovano tirolsko jabelko. — Ker se pa zemlja pri nas v Brdah bolj prilaga hruškam nego jabelkom, sadimo hruškine drevesa in sicer štiri vrste. Bolje je 10 jerbosov edne vrste, kakor 20 jerbosov različnih vrst (sort). Hruške, katere nam je pomologični kongres posebno priporočil, so:

1. Dobra Louise d'Avranches, koji ugaja vsaka zemlja.
2. Hardenpont-ova zimska maslenka, koji ugaja le dobra zemlja.
3. Dief-ova maslenka, koji ugaja malo vlažna zemlja.
4. Dekanova zimska hruška, koji ugaja dobra, suha in topla lega zemlje.

Povsem se vjemamo s tem, kar nam priporoča pomologični kongres.

V tem pa nastaja vprašanje, kje dobiti imenovane vrste? Na to bi moralo misliti uprav sadjarsko društvo, da si preskrbimo drevesnico, v koji bi zgojevali drevesca. K temu bi pa trebalo tudi strokovnjaka. Ali vsakako treba kaj storiti; kdor pozna krajevne razmere, mi gotovo pritrđi.

Kar zadeva vinarstva tudi zaostajamo za drugimi deželami, kajti iz našega grozđja bi lahko pridelavali boljše vina. To bi dosegli, ako bi se poprijeli načina kakor na pr. na Vipavskem, kjer kuhajo ali vrejo mošt med tropinami; ravno stem bi dobili veliko bolj zdrava in vztrajna vina. Vina dobe več čreslovine ali tanina, in vino ni tako podvrženo raznim boleznim; pri tem je glavno, da se hitro čisti in se ni bati, da se pokvari. Pri brislih vinah je ravno narobe.

V imenu več dobro mislečih Bricev vam kličem: na delo, na delo, dokler je še čas!
Bric.

Listnica uredništva.
Dopisniku iz Sv. Križa: Predno natisnemo taka obdobjenja, morali bi poznati tiste mož, ki so vsak trenotek pripravljeni pred sodiščem in s prisego potrditi, kar Vi pišete. Takih stvari ni smeti spravljati mej svet kar tja v en dan. Dopisniku na Greti: Mi hočemo poznati ime dopisnika.

Listnica upravnistva.
G. A. Z. Kazlje: Na račun 1892. upisali 1 gld. 50 kr.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskalice. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Cl.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. C.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizu tehtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici Caserma, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. Najelegančajše ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1. trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“ Via Valdirivo št. 19 (poleg Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškim Slovencem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilen obisk prosi gostilničar Ivan Širen. Cl.

Gostilna Antona Mauriča Via Chiozza št. 23, blizu gledališča „Politeama“ je v predpustni dobi odprta ob veselich do pozno v noč. Priporoča se slavnemu občinstvu za obilen obisk. Izvrstno vino, posebno dobra kuhinja. 7—10

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočecchia št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Ivan Umek, čevljarški mojster, Via Romanova št. 6, priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko spadajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene. 60—15

Anton Vrabec, trgovina z steklenino, lončenino in lesenino itd. v ulici Via Canale (prva prodajalnica poleg „Ponte rosso“) se priporoča tržaškim in vnanjim Slovencem. Cl.

Franjo Delak Piazzetta Cordarioli št. 3 blizu novega trga, prodaja izvrstne jestvine: kavo, sladkor, riž, olje, čokolado, kakao — po najnižjih cenah.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slavnemu občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščic, čokolade, vseh vrst moke itd. po najnižjih cenah. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjem (Via Campanile) v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan fršno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (fršna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanj 25 litrov. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti valika vojaškega, nloce, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošlja tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

U. Mrevlja, Via Belvedere št. 19. Priporoča slavnemu občinstvu vsake vrste moko, otrobov, turšice, ovsa in raznega kruha po najnižjih cenah. Cl.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v ulici Via Arcata, nasproti hiše Cacia. Prodaja domač kranjski brinovec po 1 gld. 80 kr. boteljko, dalmatinsko tropinjsko žganje po 1 gld. 10 kr. liter. Cl.

Anton Krajcer, Piazza Barriera vecchia, čia, pekarija in trgovina z različnimi jestvinami: moko, rižem, oljem, kavo itd. Priporoča se najudaneje slavnemu občinstvu. Cl.

Anton Ščuka Via Barriera vecchia št. 19 III. nadstropje, izdeluje moške obleke po najnovejšem kroji. V njega delavnici vsprejemajo se tudi naročila na raznovrstno možko in žensko perilo, koji se izdeluje lično in po najugodnejših cenah. Cl.

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir, slaščice itd. 8—48

Gostilna „Al Gallo d'oro“ via Ghega toči izvrstna istrska in furlanska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na debelo v sodčkih od 28 litrov naprej in sicer furlansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Razpošlja tudi istrsko vino na zunaj in sicer loko štačion Trst po 23 gld. hektoliter; ne da bi imel naročevalec kako druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila Covacich. 5—2

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, prodaja vsake vrste manufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih avstrijskih tovarn. Cene nizke. 49—7

Nič več kašlja!

Balzamski petoralski prah ozdravi vsak kašelj, plućni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg klatlja velja 30 novč. 15—100

Zlahtna sadna drevesa

jabolka, hruške, marelice, slive, breakve prve vrste, visoke in srednje rasti (Zverg u. Spalir) po 25—45 kr. in 300 hl. črne- ga in bele vina, katero podpisani zago- tovi, da je pravo, prodaje po nad 56 lit. Jožef Stiegler, oskrbnik Nj. prevzvišenosti grofa Coronini-ja

2-3 v Št. Petru pri Gorici.

Kar se dobiva strojev

za kmetijstvo in obrtnijstvo, za pohoštvo in za drugo rabo, najde se v zalogi trdke Zivic in družb. v Trstu

—69 ulica Zonta 5 vse garantirano in ceneje.

Za zdaj priporoča posebno svoje vinske stiskalnice, mline, sesalke itd. Izdeluje vodovode, mline in druge tvornice na par in na vodo.

Priporoča se omenjena trdka vsem rojakom za obilne naročbe.

Marija vdov. Juliany v TRSTU

razpošiljalnica v poštah zavrtkih po 5 kil. pri- poroča se št. občinstvu zagotavljač odpošiljati izbrano blago, kakor pomaranče, limone, mande- rine, fige (smokve), suho grozdje in vsakovrstno suho sadje iz iztoka, kavo čaj, delikatese itd. kakor tudi listje iz lovorja „thuj“ itd. Vse 13—11 po najnižjih dnevnih cenah.

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 22—52

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtra- nova voda in glavice (Kapsule), lažje se, prožljivo in prebavljivo ter se prodajejo po prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju na enoj plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugoj besedo Catrame. V Trstu se prodajejo v lekarnici Prendini v škaflićah po 40 kr., prodajejo se tudi v vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelphia

koncesijonovana črta, od c. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon- cesijonovani zastop 50—8

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17 ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Vinski ekstrakt.

Za trenutno napravo izvrstnega zdravega vina, kojega ni moči razločiti od pravega narav- nega, priporočam to že skušano specialiteto.

Cena 2 kil. (ki zadostujeta za 100 litrov vina) 5 gld. 50 kr. Receipt priloži se gratis. Jamčim najboljši vseh in zdrav izdelek.

Spirita prihrani,

kdor uporablja moje nenadkritljivo esenco za oja- čevanje žganih pijač; ta esenca podela pijačem prijeten, rezek okus in se dobiva le pri meni.

Cena 3 gold. 50 kr. za kilo (za 600—1000 litrov) vstaveš pouk o uporabljanju.

Razum teh specialitet ponujam vsakovrstne esence za izdelovanje ruma, konjaka, finih likërov itd. najboljše in nenadkritljive kakovosti. Receipt prilagajo se gratis. Cenik franko.

Karl Filip Pollak,

Essenzen-Specialitäten-Fabrik in PRAG. 26—50

Iščejo se solidni zastopniki.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Prodaja jajc za valenje.

Odlikovana zlato kolajno I. m. na goriške raz- stavi 1891. Cochinchina, rumena, 1 komad 15 kr., Brahma, svetla 15 kr., Langshan, črna 15 kr., Langshan, bela 15 kr., Plymouth Rock, 15 kr., Dorking, jerebičine barve 15 kr., Andaluzijska pepelnato-siva 15 kr., La-Flech črna 15 kr., Houdan, francoska 15 kr., holandska črna z belo čepico 15 kr., španjska, črna 15 kr., Leghorn, svetla z rumenimi nogami 15 kr., primorska raz- nobarvena, velike žilali 15 kr., zlatni Bantam 20 kr., srebrni Bantam 20 kr. Zaboje z franko-do- pošiljativjo, do 50 jajc 70 kr., vsako plemo vz- gaja se posebej in v prostosti na pristavah, jamči se za pravo plemo in svežost jajc. Razpošilja Josip Stiegler, gajščinski oskrbnik, St. Peter pri Gorici. 2-3

5 do 10 gold.

gotovega zaslužka na dan brez kapitala in rizika ponuja neka banka vsakateremu po vseh in tudi najmanjših krajih po razprodaji postavno dovoljenih srečkov pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Poudarje se pošiljajo z naslovom: „Lose“, I. Dan- nenberg, Wien, Stadt, Kumpfgasse 7. 9—10

ŠOLA

1-2

za popolno izvežbanje v krojnem risanji, prikrojevanji ter šivanji oblek in perila po dunajskem načinu: Piazza nuova št. 2 I, III.

500 goldinarjev

dobi vsak bolnik na pljučah, koji nebi našel go- tove pomoči v porabi maltoznega izdelka.

Kašelj, hripavost, naduha, katar na pljučah in v sapniku, izmečki itd. prenehajo že v malo dneh; na stotine je rabilo že ta izdelek z vspe- hom. Maltoza ni tajno sredstvo, ampak prireja se po vplivanju slada na turščico. Na ogled so spričevala najvišjih avtoritet. Cena: 3 steklenice z zabojom gold. 8, 6 steklenice gold. 5, 12 steklenice gold. 9.

Albert Zenkner 1-6

iznajditelj maltoznih preparatov, Berlin (26).

Častni diplom Zagreb.

1891.

Zlata kolajna Temesvar.

KWIZDE

restitucijski fluid

Pralna voda za konje — Cena jedne steklenice 1 gld. 40 kr. a. v.

Porablja se že 30 po dvornih hlevih in večjih hlevih vojaštva in civila vojačenje pred veli- kimi napori in zopetno krepanje po naporih, ko se noge izpahnejo ali kite otrpnejo itd. usposobi konja za velika dela v vežbanju.

Paziti je na zgornjo varstveno marko in naj se zahteva izrečno

Kwizde restitucijski fluid

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

I

GLAVNA ZALOGA

FRAN IV. KWIZDA

c. in k. avstr. in kralj. rum. dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Zagrebska jubilejna razstava, goriška jubilejna razstava prvo in najvišje odlikovanje.

2000 komadov v prometu. Najbolji uspeh jam- čijo PH. MAYFARTH & Comp.

ROBKALNICA ZA KORUZO

na lesenem stojalu in na roko. Mlatilnico na roko, vla- čilo ali par. Mlini za čiščenje žita. Stroji za rezanje repe, mlini za razkosovanje in tlačenje. — POSEBNI MLINI za prirejanje drobno razkrojene koruze, moke proste, za krmljenje konj. Stroji za mečkanje krompirja, stroji za rezanje krme. Slamorenice na roko, vlačilo in par. — Stroj za prirejanje odpadkov pri izdelovanju olja v krmo in za parjenje krme itd.

Ph. Mayfarth & Co. Maschinen- WIEN, 2/I, Taborstrass Katalogi gratis in franko. Solidni zastopniki vs sprejmejo.

Domače sredstvo, olajšujoče bolečine, ki je izkušeno že mnogo let.

Kwizde III fluid proti protinu.

Ceno steklenice 1 gld. a. v. Pravo se dobiva v vseh lekarnah.

FRAN IV. KWIZDA

ces. kr. avstr. in kralj. rumenski dvorni založnik. Okrožni lekar, Korneuburg pri Dunaju.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

V TRSTU — via Molin piccolo št. 1, I. nad. — V TRSTU

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ sprejema ude, daje po- sojila in obrestuje hranilne vloge.

Vsak ud (zadružnik) mora plačati en gold. ustoppine in vsaj 1 zadružni delež za 10 gold., ali če hoče imeti polno volilno pra- vico, vsaj 3 zadružne deleže po 10 gold.

Posojila se dajejo udom na osobni kredit proti poroštvu ali na zastave (intabulacije, vrednostne listine, dragocene stvari)

Hranilne vloge se obr. ijejo po 4% (višje kakor pri drugih zavodih v Trstu).

URADNE URE SO:

ob nedeljah od 11—11 dop. in ob sredah od 11—4 popol. Natančneje poizvedbe vsak dan od 11—4 popoldne.

Tinktura za želodec,

katero prireja G. PICCOLI, lekar „pri angelju“ v Lju- bjanu, Dunajska cesta je mehko uplivno, delovanje prebav- nih organov ureja- joče sredstvo. Krepi želodec, kakor tudi pospe- šuje telesno od- pretje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gl. 1.36, z 55 stekl. 5 kg. teže, velja gl. 5.26. Poštno plača naročnik. Po 15 kr. stekleničica razprodajajo se v vseh lekarnah v Trstu, Istri in na Goriškem. 5—25

Hiša

v Buzetu z dvema nadstropji, poleg z lepo gredo (vrtom) in z vodnjakom v hiši, tik c. k. uradni in cerkve, se prodaja po nizki ceni. Več se izve pri lastniku Luku Zorcu na Rakeku. 1-2

Tvari za odjela.

Peruvien i dosking za visoko svečenstvo; propisane tvari za c. kr. činovniške uniforme, te za veterane, vatrogasce, sokolaše, livre; sukno za biljard i igranje stolove, loden i nepromočne lovačke kapute, tvari koje se pere, plaid za putnike od 4—14 itd. Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čisto vunene suknene tvari nipošto jeftine cunje, štano ih posvud nudjaju, te jedva podnose krojačke troškove, neka se obrati na

IV. Stikarofsky-a u Brnu.

Veliko skladište sukna na kontinentu.

U mojem stalnom skladištu u vrijednosti od 1/2 milijuna for. a. v. te u mojoj svjetskoj poslovnici jest pojmljivo, da preostane mnogo odrezaka; svaki razumno misleći čovjek mora sam uviditi, da se od tako malenih osta- naka i odrezaka nemože poslati uzorke jer nebi uz koju stotinu naručaba uzorkah u kratko ništa preostalo, te je ono usljed toga prava sleparija, kad tvrde za suknom objelodanju uzorke odrezaka i ostanaka, te su u takovih slučajevih odrezci uzoraka od zastarelih teško prodajućih se komada, koji nisu vredni nit trećinu navadne kupovne cene.

Odrezci, koji se nedopadaju, zamjenjuju se il se po- vrati u ovac. Kod naručbe treba navesti boju, dužinu i cenn.

Pošiljke jedino uz poštarsko ponuzetje, preko 10 for. franko. 1-24

Doplaue u njemačkom, mađarskom, češkom, poljskom, talijanskom i francuskom jeziku.

Veliki polom!

Novi-Jork in London nista prizanesla tudi evropskemu ozemlju, in je bila tudi velika to- varna za srebrnino primorana razdati celo svojo zalogo proti mali odškodnini za delo samo. Pooblaščen sem, da izvršim ta nalog.

Jaz podarim

vsakemu, bodisi bogatemu ali ubogemu, naslednje stvari za samo odškodnino v znesku 6 for. 60 kr. in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pravim angloškim rezalom.
- 6 komadov amer. patent. srebrnih vilic
- 6 komadov amer. patent. srebrnih žlic za juho.
- 12 komadov amer. patent. srebrnih žličic
- 1 komad amer. patent. srebrn zajemalce za juho
- 1 komad amer. patent. srebrn zajemalce za mleko
- 6 komadov angleških Viktorias
- 2 komada prekrasnih namiznih svečnikov.
- 1 komad cedilo za čaj.
- 1 komad najfinjši potreševalec sladkorja.

42 komadov skupaj.

Vseh teh navedenih 42 predmetov stalo je popred nad 40 gld. in se dobe sedaj za minimalno ceno 6 gld. 60 kr. Amerikansko p. tentirano srebro je skozi in skozi bela kovina, koja obdrži srebrno barvo 25 let, za kar se jamči. Najboljši dokaz, da ta inersat

ni sleparija

je to, da se javno zavežem, vsakemu, komur bi blago ne ugajalo, brez ugovora povrnuti svoto, in nikdo ne bi smel opustiti te ugodne prilike, omi- sliti si to prekrasno namizje.

Le tedaj pristno, ako ima tole varst- veno znamko.

Pošilja se samo po poštnem pov- zetju ali predplačilu.

Posebno priporočati je temu pripadajoči čistilni prašek, i katljica s poukom o porabi vred stane 15 kr.

P. Perlberg's Agentur der verein. amerik. Patent-Silberwaaren-Fabrik. Wien, II. Fleischmarkt 14.

Odlomek iz zahvalnih pism:

Zadovoljen sem z Vašo pošiljativjo in pro- sim Vas, da mi ponovite nastopno.

Trident 28. januarja 1892. 3-4

Pl. Broscheek, c. in k. polkovnik.

Ker me je prva pošiljatev povsem zadovo- ljila, presim Vas, da mi pošljete še nadaljnjih 42 komadov.

Gödelitz, 12. feb. 1892.

H. Peters, ravnatelj dvornega lova.

Tiskarna Dolenc v Trstu.